

U SPOMEN

Emanuel Franjo Hoško (Antunovac Pakrački, 25. ožujka 1940. – Rijeka, 1. siječnja 2019.), franjevac, povjesničar, sveučilišni profesor

Emanuel Franjo Hoško bio je istaknut hrvatski franjevac, znanstvenik i predavač, ali prvenstveno dobar i fin čovjek s istaknutim didaktičkim osjećajem i ljubavlju kako prema istraživanju, tako i prema prenošenju povijesti na buduće generacije studenata. U ranoj se dobi odlučio na duhovni poziv (sjemeništu je pristupio nakon osnovne škole, a zaredio se s 22 godine), a akademski se posebno usmjerio prema povijesti Crkve i školstva. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu doktorirao je 1968. godine disertacijom *Škole hrvatske franjevačke provincije sv. Ladislava (1613.-1783.)* te habilitirao 1976. godine radom *Dvije osječke visoke škole u 18. stoljeću*. Školstvo za njega nije bilo samo znanstvena tema nego i dio njegove životne stvarnosti.

Dulje od četiri desetljeća predano je predavao na visokoškolskim ustanovama, Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, Teologiji u Rijeci te Filozofskom fakultetu u Rijeci nakon pokretanja studija povijesti 1998. godine. Istovremeno je njegovao vrlo živu i dinamičnu znanstvenu djelatnost. Objavio je oko 150 bibliografskih jedinica, knjiga, članaka, ali je uređivao i mnoge zbornike i časopise te je organizirao nebrojene znanstvene skupove. Njegove najdraže teme bili su franjevci i Trsatsko svetište kojima je posvetio više monografija i mnogo članaka, međutim, u svom dugogodišnjem i plodnom radu obradio je i mnoge druge teme iz povijesti Crkve i Sjevernoga Jadrana, od kasnoga srednjeg vijeka sve do modernoga doba.

Umirovio se na svom voljenom Trsatu gdje se nastavio baviti znanstvenim i pastoralnim radom, a s posebnim veseljem i žarom primao je mlade, studente i znanstvenike, krug ljudi kojima je i posvetio najveći dio svoga života. Posebno treba istaknuti i njegov angažman u promicanju dijaloga s javnim i kulturnim ustanovama, kao svojevrsnoga kulturnoga ambasadora franjevačkoga reda u Rijeci, ali i u ostatku Hrvatske. Iako Istra nije bila u središtu njegova znanstvenoga interesa, napisao je više znanstvenih članaka o franjevcima i biskupima na Poluotoku.

IZABRANE PUBLIKACIJE

Uredništva:

Riječki teološki časopis / Ephemerides theologicae Fluminenses, vol. 17, br. 1 – vol. 25, br. 1 (Rijeka: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Teologija u Rijeci, 2001. – 2005.).

Sveta Mati slobode: zbirka Marijanskih litanija, Rijeka: Tiskara Rijeka 1993.; 2. dop. izd. 2007.; 3. dop. izd. 2012.

Nikola Dešić, *Raj duše / Hortvlvs Animae [Stoye Rechi Ray Dusse]*, Rijeka: Franjevački samostan Trsat – Grad Rijeka, 1995. (suurednici: Milan Moguš – Josip Vončina).

Hrvatski franjevački biografski leksikon, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža – Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine, 2010. (suurednici: Pejo Čošković – Vicko Kapitanović).

Nastanak zapadnohrvatske franjevačke pokrajine Bosne-Hrvatske prije 500 godina. Zbornik Znanstvenog spomen-skupa prigodom 500. obljetnice nastanka franjevačke pokrajine Bosne-Hrvatske, Trsat, 11. rujna 2014., Rijeka – Novi Vinodolski: Naklada Kvarner, 2015.

Monografije:

Na vrhu Trsatskih stuba..., Rijeka: Tiskara Rijeka, 1991.; 2. dop. izd. 2007.

Marijin Trsat: Svetište Blažene Djevice Marije, Gospe Trsatske i Franjevački samostan na Trsatu, Rijeka: Adamić, 2002.; izd. na tal. jez. 2011.; izd. na engl. jez. 2011. (suautor: Marijan Bradanović).

Trsatski franjevci: pet i pol stoljeća služenja Trsatskom svetištu, Rijeka: Adamić – Franjevački samostan Trsat, 2004.

Fra Serafin Schön: najznačajniji slikar trsatskoga svetišta, Rijeka: Franjevački samostan na Trsatu – Naklada Kvarner, 2015.

Članci:

do 2009. god. sakupljeni i objavljeni u:

Zapadnohrvatske povijesne teme, ser. Knjižni niz Nova istraživanja prošlosti Rijeke i riječkog područja, knj. 8, Rijeka: Povijesno društvo Adamić, 2009.

od 2009. godine:

»Dr. Kresina volio je nazaretsku obitelj«, *Istarska Danica*, god. 2010., Pazin: “Josip Turčinović” d.o.o., 2009., str. 75 – 79.

»Doprinos ‘Kršćanske sadašnjosti’ upoznavanju crkvene povijesti u Hrvata«, u: Albert Turčinović (ur.), *Nastanak i razvitak Kršćanske sadašnjosti: Zbornik radova sa znanstvenog simpozija o 40. obljetnici djelovanja*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2010., str. 177–198.

»Glavinićev rukopisni molitvenik za trsatske hodočasnike«, u: Romana Horvat (ur.), *Knjige poštujući, knjigama poštovan: zbornik Josipu Bratuliću o 70. rođendanu*, Zagreb: Matica hrvatska, 2010., str. 385 – 393.

»L’origine e gli influssi del vocabolario artistico nella Provincia francescana dei Santi Cirillo e Metodio in Croazia«, *Ikona*, br. 3 (2010.), str. 343 – 354.

»Briga hrvatskih franjevaca za bolesne članove od XVII. do XIX. stoljeća«, *Acta medico-historica Adriatica*, vol. 9, no. 2 (2011.), str. 265 – 278.

»Branko Fučić i ‘ljeвица’ Hrvatskoga katoličkog pokreta«, u: Tomislav Galović (ur.), “Az grišni diak Branko pridivkom Fučić”: radovi Međunarodnog znanstvenog skupa o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920.–1999.), Zagreb – Rijeka – Malinska: HAZU – Institut za povijest umjetnosti – Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Staroslavenski institut – Sveučilišna knjižnica u Rijeci – Općina Malinska-Dubašnica, 2011., str. 109 – 122.

- »Četiri Pazinjanina na čelu franjevačke pokrajine ‘Bosne-Hrvatske’«, *Istarska Danica*, god. 2013., Pazin: “Josip Turčinović” d.o.o., 2012., str. 80 – 87.
- »Biskup Pavao Budimir (1667. – 1670.)«, u: Robert Matijašić (ur.), *Pićanska biskupija i Pićanština: Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa održanog 23. i 24. listopada 2008. godine*, ser. Posebna izdanja, sv. 23, Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2012., str. 137 – 144.
- »Pićanski biskup Pavao Jančić de Tauris (1662. – 1667.)«, u: Ivan Jurković (ur.), *Bertošin zbornik: Zbornik u čast Miroslava Bertoše*, knj. 2, Pula – Pazin: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli – Državni arhiv u Pazinu, 2013., str. 285 – 300.
- »Svjedočanstvo Ignacija Radića o Hrvatskom katoličkom pokretu«, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, sv. 47 (2015.), str. 283 – 295.

Osobno pamtim prof. dr. Emanuela Franju Hoška kao vrsnoga predavača na Odsjeku za povijest u Rijeci. Nije mi bio nositeljem kolegija, ali sam nekoliko puta poslušao njegova predavanja i ostao zadivljen autoritetom i znanjem lišenim autoritarnosti. Kolegama koji su kod njega polagali ispit ostao je urezan u sjećanje kao »zanimljiv i simpatičan« te, premda duboka i stroga glasa, osoba meka srca. Sjetim se svoga prijatelja i kolege koji i danas detaljno pamti Krbavsku bitku kao najveću tragediju hrvatskoga srednjovjekovlja, nakon što je od Emanuela Hoška poslušao podulje predavanje na ispitnom roku. Odlaskom Emanuela Hoška hrvatska je historiografija izgubila vrsnoga znanstvenika, dok je hrvatsko društvo izgubilo nadasve dobroga čovjeka.

Robert Kurelić